

SPURNINGU SVARAD.

Eftir dr. HELGA Pjeturss.

I.

„Höfum vjer lifað áður?“ spyr írski rithöfundurinn Shaw Desmond, í Lesbók Morgunblaðsins 14. sept. Og er bersýnilegt, að hann heldur sjálfur, að þeiri spurningu verði að játa. Og er þó hitt rjett. En ekki er að furða þó að sú trú, að menn sjéu endurbornir, hafi komið upp og náð mikilli útbreiðslu. Því að sú skýring liggur beinast við, þegar menn virðast sjálfir eiga endurminningar einhværra, sem áður hafa lifað, og alveg má ganga úr skugga um að endurminningar þessar eru rjettar, en ekki neinn hugarburður. Hvergi mun trúin á endurburð vera rískari en í Tibet, þar sem hæst er mannabyggð á jörðu hjer. En í Evrópu mun sú trú vera algengust í Frakklandi, og eð það semilega að rekja til grískra áhrifa, sem þar í landi hafa verið sjerstaklega sterk, eins og tungu-

málið ber ljóslega vött um. En Grikkjum boðaði einkum Pythagoras þá trú. Var Pythagoras einn af mestu vitsnillingum, sem verið hafa, en hjelt þó að hann hefði lifað áður, verið einn af köppunum í Trjóustríði, og heitið þá Evforbos; og er það mjög eftirtæktavert, því að það nafn þýdir eða getur þýtt: sá sem nærist á góðum mat, og þó eigi síður: sá sem aðra nærir á góðum mat; en Pythagoras vildi m. a. koma því á, að menn lifðu á hollari mat en áður.

II.

Endurminningar þessar hinur furðulegu, eru ekki nein sönnun fyrir því, að menn hafi lifað áður. En að vísu eru þær mjög merkileg bending um að framliðinir lifa þrátt fyrir dauðann, því að endurminningarnar eru miðilsfyriburður, stafa af nánu sambandi

við framliðinn, þó að sá sem þetta samband hefir, skilji það ekki. En alt verður þetta mjög skiljanlegt, þegar eðli draumliðsins er kumugt orðið og menn vita, að draumarnir stafa af sambandi við draumgjafa, eins og lesa má um í Nýal og Ennýal.

Þýðing sambandsins við framliðna er afarmikil, og þegar þekking er fengin á því svíði, má haga svo til, að vjer fáum samband við fullkomnari verur, þannig, að vjer verðum miklu fullkomnari sjálfir en áður, bæði andlega og líkamlega. Má þetta marka nokkuð af hinum svonefndu undrabörnum; því að hin ótrúlega fullkomun síkrar barna, stafar af magnan frá framliðnum snillingum. Alkunnugi er, að undrabörn eru oft ekki að því skapi undraverð. Þegar fullorðinsaldrinum er náð, og kemur þar fram að um miðlfyrirburð er að ræða; því að barnið er vanalega betri miðill, hefir meiri hæfileika til að taka við magnan, heldur en hinum fullorðni,

III.

Spurningunni í upphafi greinar þessarar, verður að svára með hiklausu nei-i. Tilverunni er ekki svo fávíslega fyrirkomið, að vjer fæðumst hjer á jörðu aftur og aftur, og höfum oftastnær, engar endurminningar um fyrri líf, og aðeins ófullkomnar, þegar þó virðist svo sem vjer eigum síkar endurminningar. Menn hafa sagt, að það sje haganlegast, að muna ekki sína fyrri æfi. En það er svo langt frá því, að vor fyrri tilvera gleymist alveg, þegar vjer höfum eftir dauðann, endurlíkamast á annari jörð, að vjer munum það, sem fyrir oss hefir komið, margfaldlega miklu betur en í lífinu hjer á jörðu. Alt, sem á dagana hefir drifið rifjast upp, og oss er kent að skilja hvað var gott og hvað ekki, hvað rangt stefndi og hvað rjett. Vjer kerum, með tilstyrk betri kennara en til eru hjer á jörðu, að átta oss fullkomlega á æfi vorri. Og er ekki alveg í augum uppi, að oss er þetta nauð-

synlegt, ef vjer eignum að geta orðið hæfir til að lifa í hinu nýa og fullkommara mannfjelagi, sem við tekur? En ekki er því að leyna, að það er oft talsverðum örðug-leikum bundið, að öðlast þennan skilning. Mun í því efni verða mikil breyting til batnaðar, þegar menn vilja þiggja þá hjálp, sem jeg er að bjóða þeim, og sam-band það sem jeg gat um áður, kemst í rjett horf. Þegar svo er komið, þá líður að því, að menn hætti að lifa þannig hjer á jörðu, að meiri hluti æfina fara í það að gamlast og hrörna. Öll æfin verður þá framfaratími, og æfijokin stafa þá ekki af meiðslum, veikindum, eða ellihrörnum, held-ur lýkur lífi manna hjer á jörðu, þegar þeim er farið svo fram, að þeir sjeu hæfir orðnir til upptökum í fullkommara mannfjelag. Og þá fyrst verður dauðinn sigraður; því að umskiftin verða þrautalaust.

En mikið þarf hjer að lagast, áður þessu verði komið í kring. Miklu meir en hingað til hefir

því, þarf áhugi manna að verða því að það sje ekki samleikum, sem þeir litilsvirða, en hjeðinn, lygin og villan, sem þeir eru mest,

18. sept.
